

V vsakem je vsaj en **BISER**

Alessandro D'Avenia je 35-letni Italijan, ki je v zadnjih dveh letih v svojih romanih opozoril, da odraščajočim otrokom doma in v šoli manjka trdna moška opora. Odsotni očetje ne opravljajo svoje vloge. Posledice so zmedeni otroci, ki ne najdejo smisla in zabredejo v težave. V romanu *Bela kot mleko, rdeča kot kri* je zapisal, kako bi moralo biti, v drugem romanu, *Stvari, ki jih nihče ne ve*, pa je opisal realno stanje. Italijani so se zdramili. V nekaj mesecih so pokupili več kot 100.000 knjig. Obe sta izšli tudi pri nas.

Tekst: **URŠKA KRIŠELJ GRUBAR**
Foto: **MATEJA JORDOVIČ POTOČNIK**

**Alessandro
D'Avenia,**
učitelj
s poslanstvom

Vredni smo samo toliko, kolikor tehta naša ljubezen

Alessandro, gimnazijski profesor, zaznamovan z lastno izkušnjo težavnega odraščanja, se zna približati mladim in jih sprejeti. Zaupali so mu stvari, ki jih nihče ne ve, pa bi jih morali vedeti. Knjiga je tudi neke vrste poziv učiteljem s poslanstvom, naj vendarle vztrajajo na svoji poti, ker čeprav se pogosto zdi, da učenci niso zbrani in hvaležni za ves trud, izgorevanje, je vedno med njimi kdo, ki jih potrebuje in sliši. Tudi če kaže ravno nasprotno. Ob izidu drugega romana v slovenskem jeziku je Alessandro D'Avenia obiskal Slovenijo.

Bogovi podarijo samo prvi verz. Po klasični gimnaziji v Palermu (rodil se je v Palermu na Siciliji leta 1977) je šel študirat v Rim. Diplomiral je iz grške književnosti in pozneje doktoriral. Kariere pa ni nadaljeval kot mladi raziskovalec, temveč se je posvetil učiteljevanju. Trenutno je profesor latinščine in italijanščine na eni od gimnazij v Milanu.

Prepričan je, da lahko »odkrijemo svojo zgodbo« le tako, da poznamo zgodbe drugih, pa da znamo postavljati prava vprašanja. Njega sta v gimnaziji zaznamovali dve: zgodba učitelja literature, ki je verjel vanj in mu podaril prvo knjigo, ter življenjska zgodba učitelja verouka, ki je za svoje ideale moral plačati z življenjem. Ta je bil zaradi dela z mladimi, poučevanja o stvareh, ki jih nihče ni upal učiti, trn v peti sicilijanski mafiji. Ubili so ga 15. septembra 1993, ko je imel Alessandro 17 let. Takrat je vedel, da bo nadaljeval svojo življenjsko pot po zgledu teh dveh učiteljev. Po njegovih besedah ima srečo, da lahko ljubi življenje v vseh odtenkih, da ga ni strah drugačnih in da verjame v dobro v vseh. Od staršev se je naučil, da ljubezen med dvema ne more biti zagotovljena za vedno, da se ljubezen zgodi vsak dan sprti in da jo je treba graditi vsak dan znova. »Bogovi podarijo samo prvi verz, nato je naloga pesnikov, da v vseh naslednjih to vzvišenost nadaljujejo, in enako je z ljubeznijo: pade kot dar z neba, potem pa je vrsta na nas. Če smo pripravljeni ali ne, od nas zahteva trud in pogum, da se bo lahko zgodila.« je zapisal v enem od romanov. Vprašanja o ljubezni, sanjah, smislu življenja mu zastavljajo tudi njegovi dijaki, ki se jim zna približati, da mu prislunhe-

jo. V obeh romanih je zgodbe črpal iz resničnega življenja.

Bela kot mleko, rdeča kot kri.

Pred dvema letoma je izšel prvi roman, *Bela kot mleko, rdeča kot kri*. V nekaj mesecih so ga v Italiji prodali več kot 100.000 izvodov, doslej pa so ga prevedli v osem jezikov, tudi v slovenščino. V njem nastopa Leo, fant neukročenih las in vedenja. Tak je bil nekoč tudi Alessandro. Leo se zaljubi v dekle Beatrice, ki zbolí za levkemijo. Med njenim trpljenjem si začne postavljati vprašanja, na katera ne najde odgovorov. Ima srečo. V knjigi namreč nastopa tudi profesor religije Gandalf, lik, ki ga je Alessandro prav tako vzel iz resničnega življenja, po svojem učitelju verouka donu Pinu Puglisiju. Ko je bil Alessandro najstnik, je tudi sam imel prijateljico s podobno usodo. Učitelj Pino je tedaj odigral ključno vlogo. Otroci v srednješolskem obdobju potrebujejo močno oporo, a vsi nimajo te sreče, da jo tudi najdejo. V Alessandrovi prvi knjigi jo dajejo moški liki. Leu, problematičnemu najstniku, v ključnih trenutkih poleg profesorja prislunhe oče. Toda v resničnem življenju moških likov ni, profesorjev je bore malo, očetje so odsotni. Je v Italiji morda drugače? »Sam sem imel srečo, da sem bil v kritičnih letih obkrožen z močnimi moškimi figurami, kar sicer ni praksa v Italiji. To, da je moški v Italiji odsoten in da ženske ne zmorejo vsega, saj poleg tega, da rojevajo, še delajo, postaja velik problem. V prvi roman sem vključil močne moške figure prav zato, ker jih potrebujemo, da sem pokazal, kako bi moralo biti, pa ni. V drugi knjigi pa pišem realno, kot je, o nemoči moških figur. Toda bistveno je verjeti, da so spremembe mogoče, da se tudi iz na videz zavoženih mladih da ustvariti bisere.«

Stvari, ki jih nihče ne ve. Tudi v drugi knjigi ima pomembno vlogo profesor, ki spominja na Alessandra. Ta pri poučevanju mladine čuti takšno strast, zaradi kakršne je pred 20 leti umrl njegov ideal don Pino, ali kot profesor Keaton iz filmske uspešnice Društvo mrtvih pesnikov, ki mu je tudi zelo ljub. Dijake spodbuja, naj ne zapravijo časa, ker je srednja šola, kot piše v knjigi: »... čaroben čas, v katerem se boste posvetili stvarim, ki jih najverjetneje v svojem življenju ne boste več počeli. Čas, da odkrijete, kdo ste in kakšno zgodbo ste prišli povedat na to Zemljo.« Žal mu je,

da ne bi izkoristili ur, ki jih imajo na razpolago, da ne bi prišli do sebe in bi tako zavrgli veliko priložnost. V vsakem je namreč nekaj dobrega, vsaj en biser.

Zgodbi obeh romanov sta žalostni. V prvi se šestnajstletni gimnazijec Leo kot Dante zaljubi v rdečelaso Beatrice, ki umre za posledicami levkemije, v drugi štirinajstletno Margherito na prehodu iz osnovne v srednjo šolo nepričakovano zapusti oče. Oba lika skozi trpljenje dozorita. »Bolečina je del našega življenja, pred njo ne moremo uiti. Rad pišem o stvareh, ki so resnične.«

Alessandro verjame, da svojim dijakom poleg latinščine in italijanščine lahko ponudi nekaj več. S spoštljivim odnosom do njih vstopi v njihov svet, ki pa je poln vprašanj, povezanih z bolečino. Da je lahko to storil, se je med drugim lotil raziskovanja medijev. Tako je izvedel, zakaj so nekateri junaki zanimivi za mlade. Zaradi poznavanja njihovega sveta ga mladi spustijo vanj in mu zaupajo svojo bolečino, ki jo lažje razume, saj jo je tudi sam izkusil.

Marsikateri od staršev hrepeni po tem, da bi profesorji tudi v njegovem otroku prepoznali vsaj kaj dobrega, kakšen biserček, kakršnega v sebi nosi tudi glavna junakinja drugega romana Margherita, kar, mimogrede, po latinsko pomeni biser. Zakaj ima potem tudi pica tako ime? Preberite v knjigi, ki bo navdihnila profesorje, naše otroke in nas. Ob njej se bomo spomnili, kako ključne za naš razvoj med odraščanjem so lahko prave besede ob pravem času nekoga, ki si je za življenjsko poslanstvo izbral vlogo učitelja, kako pomembno je, da zna verjeti, da zaupa, da predava z žarom, čeprav se zdi, da ga nihče ne posluša, ne ceni in da nima smisla vztrajati. »Če učitelji rešimo enega samega otroka pred propadom, smo naredili veliko, ker ta bo z veliko hvaležnostjo nekoč skoraj zagotovo reševal naprej, in ja, držati moramo skupaj in verjeti, da so spremembe mogoče, ker le to nas bo pripeljalo v boljši svet. Zato se ne bojte drugačnih. Od njih se lahko največ naučimo. Iščimo lepoto povsod.« *Amor mesus, pondus meum* (vredni smo samo toliko, kolikor tehta naša ljubezen), kot pravi eden najljubših Alessandrovih latinskih izrekov.

Page: 44

Reach: 125000

Country: SLOVENIA

Size: 754 cm2

3 / 3

» Bistveno je verjeti, da so spremembe mogoče, da se tudi iz navidez zavoženih mladih da ustvariti bisere. «

» Držati moramo skupaj, ker le to nas bo pripeljalo v boljši svet. Zato se ne bojte drugačnih. Od njih se lahko največ naučimo. Iščimo lepoto povsod. «

